

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **M. D.**, nar. ...
bytem v P. 8, P. 1106/1,
ukrajinský státní občan, zastoupený
Marií Kurkovou, advokátkou se sídlem Praha 4,
Pod Křížkem 9,
proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
se sídlem v Praze 4, náměstí Hrdinů 1634/3,

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 22. 1. 2018, č. j. MV-96763-4/SO-2017

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále též „žalovaná“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 5. 2017, č. j. OAM-7741-22/DP-2016. Uvedenými rozhodnutími bylo pravomocně rozhodnuto o tom, že se zamítá žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem „podnikání – OSVČ“ podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Stručný obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě namítl, že jeho žádost byla podle odůvodnění správního orgánu prvního stupně zamítnuta z důvodu tzv. jiné závažné překážky pobytu, která spočívala v neplnění účelu pobytu „zaměstnání“ v období předchozího povoleného pobytu i v období tzv. fikce pobytu z důvodu probíhajícího správního řízení. Žalobce namítl, že účel svého povoleného pobytu v období od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015 řádně plnil, byl zaměstnán v souladu s vydaným povolením k zaměstnání a chodil do práce. Dne 7. 4. 2015 podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu formou zaměstnanecké karty na volné pracovní místo u společnosti Bigun, s. r. o. (dále jen „Bigun“). Protože podle právní úpravy účinné od června 2014 cizinec nemůže změnit zaměstnavatele bez souhlasu Ministerstva vnitra, ocitl se žalobce v situaci, kdy nemohl nikde legálně pracovat, protože povolení k zaměstnání u dosavadního zaměstnavatele skončilo dne 30. 4. 2015, a zaměstnanecká karta na společnost Bigun mu dosud nebyla vydána. Žalobce marně čekal na vydání zaměstnanecké karty více než čtyři měsíce, a protože mu docházely nasporené finanční prostředky, rozhodl se získat živnostenské oprávnění a začít podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná („OSVČ“). Ode dne 21. 8. 2015 tak žalobce podniká jako OSVČ a žije se příjmy z podnikání. Protože jeho žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu formou zaměstnanecké karty na volné pracovní místo u společnosti Bigun nebyla již rok vyřízena, podal žalobce dne 30. 3. 2016 žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“, k níž doložil veškeré zákonné náležitosti.
3. Podle názoru žalobce Ministerstvo vnitra zásadně porušilo základní zásady správního řízení, zejména zásadu rychlosti a hospodárnosti správního řízení a zásadu legitimního očekávání, když skutkový stav věci ohledně plnění účelu pobytu zaměstnání v období od května 2014 do dubna 2015 začalo zjišťovat až při výslechu žalobce v dubnu 2017, tedy se skoro dvouletým odstupem od ukončení předchozího zaměstnání. Takový postup je nezákonný, neboť žalobce jako lidská bytost s omezenou schopností lidské paměti si nemusel po dvou letech vzpomenout na veškeré okolnosti kolem plnění účelu pobytu včetně názvů, jmen a dat. Žalobce předchozí zaměstnání ukončil, od srpna 2015 podniká jako OSVČ, s čímž měl správní orgán prvního stupně počítat a aby bylo možné žalobci přičíst neplnění účelu pobytu k tíži, musel by obstarat ještě další důkazy. Konstatoval neplnění účelu pobytu žalobcem v období od května 2014 do dubna 2015, mít takový stav věci za řádně a spolehlivě zjištěný pouze na základě skutečnosti, že žalobce si v okamžiku výslechu v dubnu 2017 nemohl vzpomenout na okolnosti zaměstnání, jako jsou název firmy, sídlo, den nástupu do práce či jméno jednatele, nelze považovat za správné. Protokol o výslechu žalobce jako jediný důkazní prostředek, který svědčí o neplnění účelu pobytu žalobcem, nemůže ve světle uvedených námitek obstát. Správní orgán prvního stupně měl obstarat další listinné důkazy nebo výpovědi svědků. Protokol o výslechu byl získán v rozporu se zákonem, konkrétně v rozporu s § 51 odst. 1 správního řádu a § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, o čemž svědčí již konstantní judikatura správních soudů k povinnému či privilegovanému důkaznímu prostředku ve správním řízení. Správní orgán prvního stupně neodůvodnil a nevysvětlil, proč přistoupil k výslechu žalobce, jaké měl poznatky, důvodná podezření či důvodné pochybnosti týkající se plnění účelu pobytu žalobce před dvěma lety. Nezbytnost nařízení výslechu účastníka nebyla nijak odůvodněna a pouhé uvedení v textu odůvodnění rozhodnutí z května 2017, že „...*správní orgán žalobce předvolal za účelem zjištění skutečného stavu věci*“, není řádným odůvodněním nařízení účastnického výslechu.
4. Žalobce dále v podané žalobě namítl, že nesouhlasí se závěrem, podle něhož správní orgány v jeho případě shledaly jinou závažnou překážku pobytu odůvodňující nevydání nového

povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Pro správní řízení je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Aby správní orgán mohl dojít k závěru, že v případě žalobce je naplněna jiná závažná překážka pobytu, musely by správní orgány obou stupňů ke dni vydání svých rozhodnutí posuzovat, zda zjištěné období neplnění účelu pobytu žalobce je obdobím převážným. Žalovaná však považovala skutečnost, že žalobce měl neplnit účel pobytu od května 2014 do dubna 2015, aniž by posoudila a vzala v potaz, zda v průběhu dalšího oprávněného pobytu od května 2015 žalobce účel pobytu plnil a zda období neplnění účelu pobytu je obdobím převážným. Žalobce již od srpna 2015 řádně plní účel pobytu podnikání – OSVČ, je přihlášen k odvodu na sociální důchodové pojištění, což v řízení řádně doložil. Ke dni vydání rozhodnutí žalované účel pobytu podnikání plnil po dobu dvou let a pěti měsíců. Z tohoto důvodu má žalobce za to, že v jeho případě nebyla naplněna jiná překážka pobytu, neboť období plnění účelu pobytu není obdobím převážným v porovnání s obdobím v délce jednoho roku, kdy žalobce předchozí účel pobytu neplnil.

Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě uvedla, že skutkový stav a průběh správního řízení ode dne podání žádosti žalobce do vydání pravomocného rozhodnutí je dostatečně popsán v žalobou napadeném rozhodnutí. Z tohoto důvodu žalovaná neměla důvod ve vyjádření k žalobě tyto okolnosti podrobně rozvádět.
6. K žalobním námitkám žalobce Komise v plném rozsahu odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí s tím, že žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci. Žalovaná na svém vyjádřeném názoru nadále trvá a navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Průběh řízení před správními orgány

7. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovanou, soud zjistil následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
8. Žalobce podal dne 30. 3. 2016 žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 45 zákona o pobytu cizinců za účelem „podnikání – OSVČ“.
9. Správní orgán prvního stupně zjistil, že podle cizineckého informačního systému žalobce pobýval na území České republiky na základě povoleného dlouhodobého pobytu za účelem „zaměstnání“ od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015. Dne 7. 4. 2015 podal žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců, přičemž správní řízení o této žádosti dosud nebylo pravomocně ukončeno. Žalobce tak v době podání žádosti pobýval na území České republiky na základě tzv. fikce pobytu.
10. Správní orgán prvního stupně provedl se žalobcem dne 12. 4. 2017 účastnický výslech podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců za účelem zjištění skutečného stavu věci. Z provedeného výslechu správní orgán prvního stupně dovodil, že žalobce v průběhu předchozího pobytu ani v době tzv. fikce pobytu plynoucí na základě podané žádosti o prodloužení předchozího povolení k pobytu účel pobytu v podobě „zaměstnání“ neplnil. Tato skutečnost je závažnou překážkou pobytu žalobce na území a skutečností, že na území neplní účel povoleného pobytu.
11. Rozhodnutím ze dne 24. 5. 2017 Ministerstvo vnitra žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“ zamítlo s tím, že z předložených náležitostí v rámci žádosti lze mít za to, že žalobce v současné době naplňuje formální

znaky nového účelu pobytu, avšak dlouhodobé neplnění účelu pobytu v minulosti je důvodem pro zamítnutí jeho žádosti o vydání nového pobytového oprávnění. Pokud by mělo Ministerstvo žádost žalobce posuzovat pouze dle aktuálního stavu věci, jednalo by v rozporu s jedním z principů zákona o pobytu cizinců, podle něhož je cizinec povinen plnit účel pobytu.

12. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, ve kterém uvedl, že odůvodnění odvolání doloží do 30 dnů, následně na základě výzvy Ministerstva vnitra bylo odůvodnění odvolání doručeno dne 20. 7. 2017. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí, nemožnost použít protokol o výsledku účastníka řízení jako důkaz, nesprávné posouzení pojmu jiná závažná překážka pobytu a nesprávně zjištěný skutečný stav věci, včetně nesprávného postupu správního orgánu prvního stupně.
13. O podaném odvolání rozhodla žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 22. 1. 2018, odvolání jako nedůvodné zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila se závěrem, že prokazatelně bylo zjištěno, že žalobce neplnil účel povoleného pobytu od května 2014 do dubna 2015, tedy po celou dobu povoleného pobytu, z čehož je zřejmá existence jiné závažné překážky pobytu podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. I když jiná závažná překážka pobytu jako důvod k zamítnutí žádosti není uvedena v § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců, je uvedena v písm. j) téhož ustanovení, proto lze na případ žalobce vztáhnout judikaturu správních soudů, zejména rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2013, č. j. 9A 66/2010 - 50. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze je neplnění předchozího účelu pobytu i v případě, že cizinec žádá o změnu účelu pobytu, důvodem pro shledání jiné závažné překážky pobytu podle § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná se vyjádřila k jednotlivým vzneseným odvolacím námitkám, které neshledala důvodnými a dospěla k závěru, že byl zjištěn stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. V daném případě nešlo o přezkoumání toho, zda byla doba platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání prodloužena v souladu se zákonem, ale podstatou bylo zjištění, zda žalobce plnil či neplnil účel již povoleného pobytu.

Průběh řízení před soudem

14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že žalobce k výzvě soudu nepožádal o nařízení ústního jednání a že žalovaný správní orgán výslovně uvedl, že souhlasí s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobce i žalovaná svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:
15. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí, jímž žalovaná pravomocně rozhodla o zamítnutí žádosti žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem „podnikání – OSVČ“, neboť správní orgány dospěly k závěru, že v případě žalobce byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu, která spočívala ve zjištění, že žalobce neplnil účel pobytu „zaměstnání“ v období předchozího

povoleného pobytu i v období tzv. fikce pobytu z důvodu probíhajícího správního řízení. Soud vycházel z následující právní úpravy:

16. Podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec, který hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Nové povolení k dlouhodobému pobytu nelze udělit v případech uvedených v § 33 odst. 1 nebo 3 s výjimkou případů uvedených v § 42 odst. 2 téhož zákona. Cizinec, který hodlá na území pobývat za účelem podnikání, může o takovou změnu požádat, pokud je držitelem platného povolení k dlouhodobému pobytu a na území pobývá po dobu delší než dva roky.
17. Podle § 46 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně zde vyjmenovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců vztahující se na dlouhodobé vízum.
18. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu neudělí ministerstvo cizinci dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
19. Podle obsahu správního spisu bylo žalobci povoleno pobývat na území České republiky od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015 za účelem „zaměstnání“. Dne 30. 3. 2016 žalobce podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 45 zákona o pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“. Správní orgán prvního stupně vyslechl žalobce podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), přičemž ten do protokolu o výsledku uvedl, že si nepamatuje, kdo byl jeho zaměstnavatelem od příjezdu na území. K tomu, za jakým účelem pobýval na území před podáním nyní posuzované žádosti v období od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015, uvedl „zaměstnání“, avšak nebyl schopen si vzpomenout, kdo byl v tomto období jeho zaměstnavatelem, kterého dne do zaměstnání nastoupil, ani jak se jmenuje jednatel společnosti a kde společnost sídlí. K tomu, aby popsal svůj běžný pracovní den, kde pro společnost práci vykonával, na jakém konkrétním projektu pracoval, jaká mu byla stanovena mzda a kdy byl výplatní den, pouze opakovaně uváděl „Nevím, nevzpomenu si, musel bych se podívat doma“ a podobně. Na výslovný dotaz, dokdy ve společnosti pracoval, žalobce uvedl: „Nevím, dokdy jsem tam byl, po ukončení povolení jsem žádal o zaměstnání u firmy Bigun“. Správní orgán prvního stupně proto dospěl k závěru, že žalobce účel, pro který mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, neplnil, což představuje jinou závažnou překážku pobytu cizince na území ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Na základě žalobcem podaného odvolání rozhodla Komise o zamítnutí odvolání a rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce zůstalo beze změny.

Posouzení důvodnosti žalobních bodů soudem

20. Žalobce v podané žalobě vytýká správním orgánům, že nesprávně právně posoudily jeho porušení účelu pobytu jako závažnou překážku pobytu cizince na území. Uvedenou námitku soud neshledal důvodnou.
21. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7Azs 313/2015 – 35, dostupném stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu i na www.nssoud.cz, zdůrazňuje, že zákon o pobytu cizinců je založen na tom, že pobyt cizince

na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním či studiem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7As 82/2011 – 81). Je přitom věcí suverénního státu, za jakých podmínek cizince vpustí či nepustí na vlastní území a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, kdy uplynula doba, po níž jí byl vstup a pobyt povolen (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, č. j. 9 As 95/2008 – 45, a usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 38/04). Účel, pro který byl cizinci povolen pobyt, tudíž musí být skutečně naplněn.

22. Pro posouzení, zda cizinec porušil podmínku plnění účelu pobytu, je nutné hodnotit konkrétní skutkové okolnosti; zejména rozsah období, kdy tento účel nebyl plněn, a důvody tohoto neplnění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2012, č. j. 3As 15/2012 – 29). Za závažnou překážku prodloužení pobytu cizince je pak třeba považovat situaci, kdy účel pobytu nebyl plněn po „většinu doby“ povoleného pobytu (viz např. rozsudek ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 144/2014 – 35). V případě povolení k pobytu za účelem podnikání tak nestačí, aby byl cizinec pouze formálně zapsán do příslušných rejstříků, ale je třeba trvat na faktickém vykonávání podnikatelské činnosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011 – 81 a ze dne 24. 3. 2011, č. j. 9 As 80/2010 – 200).
23. S ohledem na citovanou judikaturu a po vyhodnocení všech skutkových okolností Městský soud v Praze nepřisvědčil žalobci v závěru, že správní orgány obou stupňů, nesprávně a nedostatečně posoudily otázku, zda v této věci žalobce neplnil účel pobytu po většinu doby povoleného pobytu. Správní orgány v jeho případě shledaly jinou závažnou překážku pobytu odůvodňující nevydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Pro správní řízení je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně zjistil, že podle cizineckého informačního systému žalobce pobýval na území České republiky na základě povoleného dlouhodobého pobytu za účelem „zaměstnání“ od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015. Dne 7. 4. 2015 podal žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců, přičemž správní řízení o této žádosti dosud nebylo pravomocně ukončeno. Žalobce tak v době podání žádosti pobýval na území České republiky na základě tzv. fikce pobytu. Z uvedeného je zřejmé, že až do nabytí právní moci rozhodnutí, jímž by bylo vyhověno jeho žádosti o změnu účelu pobytu, nebyl oprávněn na území České republiky podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná.
24. Správní orgán prvního stupně provedl se žalobcem dne 12. 4. 2017 účastnický výslech podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců za účelem zjištění skutečného stavu věci. Z provedeného výslechu správní orgán prvního stupně zjistil, že žalobce v průběhu předchozího pobytu ani v době tzv. fikce pobytu plynoucí na základě podané žádosti o prodloužení předchozího povolení k pobytu účel pobytu v podobě „zaměstnání“ neplnil. Tato skutečnost je závažnou překážkou pobytu žalobce na území a skutečností, že na území neplní účel povoleného pobytu.
25. Jestliže tedy bylo správními orgány prokazatelně zjištěno, že žalobce neplnil účel povoleného pobytu od května 2014 do dubna 2015, tedy po celou dobu povoleného pobytu, z čehož je zřejmá existence jiné závažné překážky pobytu podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. I když jiná závažná překážka pobytu jako důvod k zamítnutí žádosti není uvedena v § 56 odst. 1 písm. k) zákona o pobytu cizinců, je uvedena v písm. j) téhož ustanovení, proto lze na případ žalobce vztáhnout judikaturu správních soudů,

zejména rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2013, č. j. 9A 66/2010 - 50. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze je neplnění předchozího účelu pobytu i v případě, že cizinec žádá o změnu účelu pobytu, důvodem pro shledání jiné závažné překážky pobytu podle § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

26. Z výše uvedeného je zřejmé, že neobstojí ani námitka žalobce, v níž tvrdil, že ke dni vydání rozhodnutí žalovaného odvolacího orgánu v lednu 2018 tak žalobce skutečný účel povoleného pobytu podnikání plnil po dobu dvou let a pěti měsíců. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí z tohoto úhlu pohledu podle názoru žalobce nevypořádala s jeho tvrzením, že období plnění účelu pobytu je obdobím převážným v porovnání s obdobím v délce jednoho roku, kdy žalobce předchozí účel pobytu skutečně neplnil.
27. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že správní orgány posoudily skutkovou a právní otázku, zda zjištěné období neplnění účelu pobytu žalobcem je obdobím převážným, správně. Podle obsahu správního spisu bylo žalobci povoleno pobývat na území České republiky od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015 za účelem „zaměstnání“. Jak již bylo výše opakovaně uvedeno, žalobce podal dne 30. 3. 2016 žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 45 zákona o pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“. V rámci řízení o této žádosti správní orgán prvního stupně vyslechl žalobce podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, poučil žalobce o následcích nepravdivé výpovědi a obsah žalobcovy výpovědi posoudil. Žalobce do protokolu o výsledku uvedl, že si nepamatuje, kdo byl jeho zaměstnavatelem od příjezdu na území. K tomu, za jakým účelem pobýval na území před podáním nyní posuzované žádosti v období od 1. 5. 2014 do 30. 4. 2015, uvedl „zaměstnání“, nebyl přitom schopen si vzpomenout, kdo byl v tomto období jeho zaměstnavatelem, kterého dne do zaměstnání nastoupil, ani jak se jmenuje jednatel společnosti a kde společnost sídlí. K tomu, aby popsal svůj běžný pracovní den, kde pro společnost práci vykonával, na jakém konkrétním projektu pracoval, jaká mu byla stanovena mzda a kdy byl výplatní den, pouze opakovaně uváděl „Nevím, nevzpomenu si, musel bych se podívat doma“ a podobně. Na výslovný dotaz, dokdy ve společnosti pracoval, žalobce uvedl: „Nevím, dokdy jsem tam byl, po ukončení povolení jsem žádal o zaměstnání u firmy Bigun“. Správní orgán prvního stupně proto dospěl k důvodnému závěru, že žalobce účel, pro který mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, neplnil, což představuje jinou závažnou překážku pobytu cizince na území ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Žalobce měl neplnit účel pobytu od května 2014 do dubna 2015, ale je nutno vzít v úvahu i skutečnost, že ani od května 2015 žalobce účel pobytu skutečně a řádně neplnil, protože vzhledem k absenci pravomocnému rozhodnutí o změně účelu pobytu nebyl oprávněn na území České republiky podnikat jako OSVČ.
28. Pokud žalobce v podané žalobě poukazoval na průtahy ve správním řízení, Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6A 171/2002 - 5, vyslovil závěr, že „... průtahy v řízení nemají relevanci z hlediska zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť průtahy v řízení lze charakterizovat jako nečinnost státního orgánu, kde procesní ochrana proti této nečinnosti musí směřovat k tomu, aby tato nečinnost skončila, tj. aby státní orgán ve věci jednal a rozhodl. Již z povahy věci proto není možno zrušit vydané rozhodnutí státního orgánu – tedy vyústění jeho procesní aktivity ve formě vydání individuálního právního aktu – pouze z důvodu namítaných průtahů v řízení, neboť takový postup by odporoval samotné logice takto namítané protizákonnosti.“ Městský soud v Praze v nyní posuzované věci nemá žádný důvod se jakkoliv od tohoto právního názoru odklonit. Nelze sice vyloučit zcela výjimečnou situaci,

kdy průtahy v řízení - v kombinaci s dalšími okolnostmi - mohou představovat porušení procesních předpisů, takže bude nutné je považovat za podstatnou procesní vadu, která může způsobit nezákonnost rozhodnutí správního orgánu, nicméně v daném případě taková zřejmě nenastala.

29. K žalobní argumentaci, podle níž je nezákonnost napadeného rozhodnutí způsobena tím, že správní orgány postavily své závěry výlučně na jediném provedeném důkazu, tj. na účastnickém výsledku žalobce, což však neznamená, že stav věci ohledně plnění účelu pobytu žalobcem byl zjištěn v souladu s požadavky § 3 správního řádu, považuje Městský soud v Praze za potřebné uvést následující:
30. Podle § 3 správního řádu platí, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.
31. Podle § 169 odstavec 2 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do dne 14. 8. 2017, je správní orgán oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Správní orgán účastníka řízení před výsledkem poučí o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi.
32. K uvedené námitce soud uvádí, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 2. 2014, č. j. 4As 166/2013 – 27, uvedl, že správní řád jakožto obecný procesní předpis, podle něhož se vedou správní řízení, neupravuje - s výjimkou sporného řízení (§ 141 odst. 6 správního řádu) - výsledek účastníka jako obecný důkazní prostředek. To sice neznamená, že by byl vyloučen (ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu zdůrazňuje, že výčet důkazních prostředků je demonstrativní a že k provedení důkazu lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy), jeho použitelnost je však značně omezená. Limity tohoto důkazního prostředku spočívají nejen v možné kolizi s ústavně garantovaným právem neobviňovat sebe sama (článek 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zejména pokud by byl k výsledku nucen účastník v řízeních, jež mají trestní, resp. správně trestní charakter), ale zejména v povaze a účelu tohoto důkazního prostředku.
33. Jak již bylo shora popsáno, správní orgán je oprávněn za podmínek stanovených v § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyslechnout účastníka řízení. Své rozhodnutí o využití uvedeného oprávnění není povinen účastníkům řízení sdělovat v předvolání, na druhou stranu je ovšem nezbytné, aby správní orgán použití ustanovení § 169 odst. 2 zákona ve svém rozhodnutí řádně odůvodnil, jelikož účastník řízení má právo zjistit důvody uvedeného postupu správního orgánu, případně se proti nim v odvolání bránit. Žalobce v rámci účastnické výpovědi žádné určité a konkrétní údaje neuvedl, nebyl schopen srozumitelně a věrohodně doložit, že zaměstnán byť, ačkoliv byl správním orgánem řádně procesně poučen o významu své účastnické výpovědi. To vedlo správní orgány k důvodným pochybnostem, které vyjádřily ve svých rozhodnutích při posuzování existence jiné závažné překážky pobytu, když obsah výpovědi žalobce posoudily podle jejího obsahu a v souvislosti s dalšími provedenými důkazy. Za situace, kdy žalobce zůstal

v řízení pasivní, ani po provedení účastnického výslechu nedoplnil dokazování o důkazní prostředky vztahující se otázkám, které mu byly správním orgánem prvního stupně při účastnickém výslechu kladeny, neshledal soud nezákonnost v postupu správních orgánů, pokud vycházely při rozhodování ze skutečností zjištěných při účastnickém výslechu žalobce. Z tohoto důvodu soud neshledal námitku důvodnou.

34. Namítal-li žalobce v podané žalobě nesprávnost právního posouzení rozhodné otázky, zda v jeho případě byly naplněny zákonem stanovené podmínky pro zamítnutí žádosti s odkazem na existenci jiné závažné překážky pobytu, touto argumentací se soud zabýval v bodech 22 a 23 tohoto rozsudku, kde tento žalobní bod shledal důvodným. Proto se námitkou soud samostatně znovu nezabýval.

Závěr a náklady řízení

35. Soud po provedeném řízení na základě všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně a proto ji podle ustanovení § 78 odstavec 7 s. ř. s. zamítl.
36. O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odstavec 1 s. ř. s., podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení. Žalovaný správní orgán, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné prokazatelné náklady řízení v jeho konečném stádiu nevznikly. Z uvedených důvodů soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. září 2018
v á ,

JUDr. Hana V e b e r o

předsedkyně senátu